

Razred: I₅

Predmet: Saobraćajna geografija

POŠTANSKO-TELEKOMUNIKACIONI SAOBRAĆAJ

Istorijski pregled razvoja:

1878. god. Osnovan Svetski poštanski savez sa sedištem u Bernu

1837. god. Primena sistema znakova koji su služili za slanje pisanih poruka - Morzeova azbuka

1844. god. Postavljena prva telegrafska vazdušna linija između Vašingtona i Baltimora

1861. god. Idejni tvorac električnog aparata za prevoz glasa, kome daje ime telefon, je Filip Rajs

1876. god. Praktična upotrba telefona koga je konstruisao Aleksandar Graham Bel

1957. god. Početak razvoja satelitskog sistema komunikacije na daljinu, slanjem prvog veštačkog satelita "Sputnjik 1"

1984. god. Razvoj komunikacijskog sistema koji se sastoji od kompjuterskih veza međusobno povezanih telefonskim sistemom - internet

Pošta je takav oblik organizacije saobraćaja koja koristi usluge drugih vrsta saobraćaja. Njena glavna funkcija odnosi se na prijem, prevoz i isporuku poštanskih pošiljki. Najveći obim prometa u poštanskom saobraćaju obavljaju razvijene zemlje sveta: SAD, Japan i zapadnoevropske zemlje.

Morzeov telegraf je sistem znakova, čije se poruke elektromagnetskim putem pomoću šiljaka utiskuju u papirnu traku sistemom Morzeove azbuke, sastavljena od tačaka i crtica.

A ..	J -----	S ...	1 -----
B ---.	K ---	T -	2 -----
C ----.	L	U ...	3 -----
D ---.	M --	V	4 -----
E .	N ..	W ---	5 -----
F ----.	O ---	X	6 -----
G ----.	P	Y ----	7 -----
H ----.	Q ----	Z ----	8 -----
I ..	R ---	0 -----	9 -----

Slika 6. Morzeova azbuka

Razvojem telekomunikacija, naročito u zadnjoj trećini 20-og veka i pojavom digitalnih telekomunikacija, računara, faks-mašina, mikroprocesora, pejdžera, mobilnih telefona i Interneta, **telegraf** je potpuno izgubio svoj smisao te se i kao usluga i tehnika, gasi.

Sistem mobilne telefonije pored prenosa govora, omogućava mnoge brojne druge usluge, kao što je pristup globalnoj kompjuterskoj vezi sa velikom količinom različitih informacija. Mreža mobilne telefonije je, kao i fiksna, najrazvijenija u zemljama EU, Angloamerike i u Japanu.

Jedna interesantna informacija: Prema statističim podacima Ujedinjenih nacija, na svetskoj listi ljudskih potreba samo ishrana, stanovanje i energija stoje ispred potreba za komuniciranjem i informacijama.

Pitanja za proveru znanja:

1. Napisati dva značajna pravca železničkog saobraćaja u BiH.
2. Nabrojati i pokazati na karti plovne reke Azije.
3. Objasniti Morzeov telegraf.
4. Navesti najveće kompanije u proizvodnji automobila.
5. Uraditi mapu uma za PTT saobraćaj

Napomena: Komunikaciju, za sva dodatna pitanja, obaveštenja i zadatke, ostvarujemo preko naše gugl učionice.